

1. Sözcüklerin kaç harften oluştuğunu bulalım. Ardından sözcüğü oluşturan harfleri tablodaki gibi alfabetik sıraya göre dizelim.

Sözcükler	Harf Sayısı	Harflerin Alfabetik Sırası
kalem	5	a-e-k-l-m
kitapçı		
mentol		
zarf		
Türkiye		

2. Aşağıdaki sözcüklerde yer alan kalın ünlü ve ince ünlü harfleri yazalım.

Sözcük	Kalın Ünlü	İnce Ünlü
Soğan		
Patates		
Domates		
Biber		
Patlıcan		
Börülce		
İspanak		
Maydonoz		
Barbunya		
Kereviz		

3. Alfabemizdeki harfleri, örnekte olduğu gibi sıra numarasına göre yazalım. Ardından alfabedeki harflerin sıra numaralarını kullanarak şifreyi oluşturalım.

1	2	3	4	5	6	7	
○	○	○	○	○	E	○	
8	9	10	11	12	13	14	
○	○	○	○	○	○	○	
15	16	17	18	19	20	21	
○	○	○	○	○	○	○	
22	23	24	25	26	27	28	29
○	○	○	○	○	V	○	○

AŞAĞIDAKİ ŞİFREYİ ÇÖZELİM

5	12	14	14	1	24	!	
○	○	○	○	○	○	!	
25	17	25	24	16	1	!	
○	○	○	○	○	○	!	
16	1	22	14	6			
○	○	○	○	○			
16	6	22	1	7	6		
○	○	○	○	○	○		
24	6	16	12	29	15	12	14
○	○	○	○	○	○	○	○

Alfabetik sıralama yaparken öncelikle sözcüklerin ilk harflerine bakmalıyız. İlk harfleri aynı ise ikinci harflere, ikinci harfler de aynı ise üçüncü harflere bakmalıyız.

Sözlükler alfabetik sıraya göre düzenlenir. Bu nedenle alfabetik sıralama sözlük sıralması olarak da karşımıza çıkabilir.

1. Aşağıdaki tabloda verilen sözcükleri örnekteki gibi alfabetik sıraya göre numaralandıralım.

3	Pazartesi		Kalem
5	Salı		Kitap
2	Çarşamba		Küvet
4	Perşembe		Kedi
1	Cuma		Koyun

	Çelik		Paten
	Çoban		Park
	Çilek		Pastırma
	Çözüm		Paça
	Çırac		Pazar

	Fenerbahçe		Beyaz
	Fayton		Siyah
	Fare		Sarı
	Fil		Lacivert
	Fincan		Bordo

2. Aşağıdaki sözcükler alfabetik olarak sıralanırken bir hata yapılmıştır. Sıralamanın doğru olması için yer değiştirmesi gereken 2 sözcüğün numaralarını uygun alanlara yazalım.

1.	ceviz
2.	perde
3.	suluk
4.	resim
5.	veda
6.	vida

1.	otobüs
2.	patates
3.	tilki
4.	tedavi
5.	tekerlek
6.	resim

1.	uçak
2.	uçurum
3.	un
4.	uzak
5.	uyuk
6.	uzun

1.	ördek
2.	martı
3.	marul
4.	merak
5.	minik
6.	maliye

1.	seans
2.	sebze
3.	semaver
4.	sene
5.	sezgi
6.	seramik

1.	ögle
2.	önlük
3.	örtü
4.	ördek
5.	öykü
6.	özlem

YAŞLI KIZILDERİLİ

Yaşlı Kızılderili reisi, kulübesinin önünde torunuyla oturmuş, az ötede birbiriyle boğuşup duran iki köpeği izliyordu. Köpeklerden biri beyaz, biri siyahı ve 12 yaşındaki çocuk kendini bildi bileli o köpekler dedesinin kulübesinin önünde boğuşup duruyorlardı.

Dedesinin sürekli göz önünde tuttuğu, yanından ayırmadığı iki iri köpekti bunlar. Çocuk, kulübeyi korumak için biri yeterli görünürken niye ötekinin de olduğunu, hem niye renklerinin illa da siyah ve beyaz olduğunu anlamak istiyordu artık. O merakla sordu dedesine. Yaşlı reis, bilgece bir gülümsemeyle torununun sırtını sıvazladı.

"Onlar," dedi, "benim için iki simgedir evlat."

"Neyin simgesi?" diye sordu çocuk.

"İyilik ile kötülüğün simgesi. Aynen şu gördüğün köpekler gibi, iyilik ve kötülük, içimizde sürekli mücadele eder durur. Onları seyrettikçe ben hep bunu düşünürüm. Onun için yanımda tutarım onları."

Çocuk, sözün burasında, mücadele varsa, kazananı da olmalı diye düşündü ve her çocuk gibi, bitmeyen sorulara bir yenisini ekledi:

"Peki, sence hangisi kazanır bu mücadeleyi?"

Bilge reis, derin bir gülümsemeyle baktı torununa:

"Hangisi mi evlat? Ben hangisini daha iyi beslersem o kazanır..."

A. Aşağıdaki soruları okuduğunuz metne göre yanıtlayalım.

1. Yaşlı Kızılderili reisi ve torunu neyi izliyorlardı?

2. Çocuk kaç yaşındaymış?

3. Çocuk neyi merak ediyordu?

4. İki köpek yaşlı reis için neyi simgeliyormuş?

5. Yaşlı Kızılderili'ye göre köpeklerin mücadelesini kimin kazanırmış?

GARİP BALIKÇI

Bir gün bir balıkçı, av malzemelerini ve balık kovasını alarak oltayla göl kenarına balık tutmaya gitmiş.

Gittiği yerde arkadaşlarına "Rast gele!" deyip oltasını atmış. Kısa bir süre sonra oltasına büyük bir balık gelmiş; ama adam balığı iğneden kurtarmış. Kendi kendine "Olmadı." diyerek balığı suya bırakmış. Çevresindekilerin şaşkın ve alaycı bakışları arasında küçük bir balık daha yakalamış. Arkadaşları, "Büyükleri beğenmediğine göre bunu hiç tutmaz, hemen suya atar." diye düşünmüşler. Oysa adam, balığı iğneden kurtardıktan sonra "Oh be!" diyerek kovasına atmış. Adamın bu garip tavırlarına şaşırان balıkçılardan biri sormuş: "Arkadaş, büyük balıkları suya geri atıyorsun; ama küçük balığı sevinçle kovana koyuyorsun. Bunun anlamı nedir?"

Adam, gülümseyerek yanıtlamış: "Evet, balıklar büyük; ama benim kovam küçük. Ben kovama uygun balıkları yakalamalıyım."

A. Aşağıdaki soruları okuduğunuz metne göre yanıtlayalım.

1. Öyküde kim anlatılıyor?

2. Balıkçı arkadaşlarına ne dedikten sonra oltasını atarmış?

3. Öyküdeki olay nerede geçiyor?

4. Balıkçının ilk tuttuğu nasıl bir balıkmış?

5. Arkadaşları balıkçının hangi davranışına şaşırılmışlar.

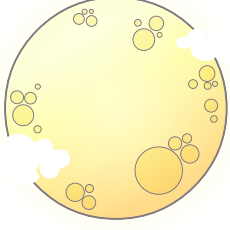
6. Balıkçı nasıl bir yanıt veriyor?

7. "Rast gele" ifadesi ile "rastgele" sözcüğünün farkını araştırıp yazınız.

AY AVCILARI

Eskiden elektrik olmadığı için, evler ve sokaklar aydınlık değildi. Radyo ve televizyon da yokmuş. Böyle olması çocukların işine geliyormuş hani. Alacakaranlıkta sokağa çıkıp oyun oynamanın tadına doyamıyorlarmış.

Bir gece çocuklar sokakta yine oyun oynuyorlarmış. Birden gökyüzünde, ıslıl ıslıl parlayan Ayı görmüşler. Henüz yeni doğmuş olan Ay, karşı tepelerin birinin üstündeymiş. İçlerinden birisi, "Heey arkadaşlar !" demiş. "O tepeye gidersek Ayı yakalayabiliriz. Onu yuvarlaya yuvarlaya köye getirdiğimizi bir düşünsenize! Evlerinin birinin çatısına koyup bütün köyü aydınlatırız.."

Çocukların bu fikre akli mi yatmış, yoksa canları mı o tepeye çıkmak istemiş bilinmez. Hepsi birden yola koyulup tepeye tırmanmışlar. Ancak onlar çıktıkça, sanki Ay da yukarı doğru çıkıyor gibiymiş. Sonunda tepeye ulaşmışla, ancak Ay sandıkları gibi bu tepenin değil, bir başka tepenin üzerindeymiş. Hep beraber diğer tepeye yönelmişle, fakat bir süre hopyayıp zıplamalarına rağmen Ayı tutamamışlar. Bir ara, " Ay bizden korktuğu için kaçıyor! Eğer şarkılar söylersek onu ikna edebiliriz!" diye düşünüp başlamışlar şarkı söylemeye. "Güzel Ay, canım Ay!" demişler. "Bize gelirsen eğer çörekler, yağlı börekler veririz sana..."

Ama nafiye, gelmek bir yana, sanki Ay uzaklaşıyor gibiymiş. Sonunda yorulup köye dönmüşler. Bir daha da Ayı yakalamak için hiç uğraşmamışlar.

Yakalayamadıkları da iyi olmuş değil mi? Böylece Ay hepimize ait olmuş.

A. Aşağıdaki soruları okuduğunuz metne göre yanıtlayalım.

1. Elektrik olmayan dönemlerde geceleri sokakları aydınlatan ışık kaynağı neydi?

2. Bir gece gökyüzünde Ay'a bakan çocukların aklına nasıl bir fikir gelmiş?

3. Çocukların Ayı alıp köye götürmek istemelerinin nedeni neymiş?

4. Çocuklar, Ayı yakalamayı neden başaramamışlar?

5. Çocuklar, Ayı yere inmeye ikna etmek için neler yapmışlar?

Duygu, düşünce ve hayallerin dizeler hâlinde uyumlu bir biçimde aktarılan metinlere şiir deriz.

Şiirdeki satırlardan her birine **dize** ya da **mısra** denir.

Dört dizelik şiir bölümlerine **kita** ya da **dörtlük** denir.

Şiiri yazan kişiye **şair** denir.

1. Aşağıdaki şiiri okuyup, soruları şiire göre yanıtlayalım.

.....
Bir gün sordum babama,
Atatürk neden büyük?
Çocuğum dedi bana,
Onu seviyor her Türk.

Onu biz değil yalnız
Üstün tanır her millet.
En büyük eseridir,
Kurduğu cumhuriyet.

Çok kötü bir zamanda,
Uçurumdaydı vatan.
O büyük kahramandı,
Yurdumuzu kurtaran.

Kalbimiz sevgi dolu,
Yol gösteren O, Türk'e.
Yolumuz O'nun yolu,
Saygı duy Atatürk'e

İBRAHİM HAKKI TALAS

Şiirin şairi kimdir?

.....

Şiir kaç mısradan oluşmuştur?

.....

Şiir kaç kıtadan oluşmuştur?

.....

Şiirin ana duygusu nedir?

.....

Şiire uygun bir başlık yazınız.

.....

Çocuk, babasına ne sormuş?

.....

Atatürk'ün en büyük eseri neymiş?

.....

2. Aşağıdaki sözcükleri alfabetik sıraya göre numaralandırıp yazalım.

Atatürk

Cumhuriyet

Eser

Kahraman

Saygı

Yurt

1

2

3

4

5

6

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma sönmez bu şafaklar da yüzen al sancak..

Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak...

O benimdir o benim milletimindir ancak!

* * * * *

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!

Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.

Mehmet Âkif ERSOY

A. İstiklâl Marşının eksik verilen dizelerini yazalım. Ardından soruların yanıtlarını araştırıp yazalım.

1. İstiklâl Marşımızın şairi ve bestecisi kimdir?

2. İstiklâl Marşı kaç kıtadan oluşmaktadır?

3. İstiklâl Marşı hangi tarihte TBMM'de kabul edilmiştir?

4. Kaç kıtası bestelenmiştir?

5. İstiklâl Marşının ana duygusu nedir?

6. Bağımsızlığımızın sembollerimizden 3 tanesini yazınız?

1 Aşağıdakilerden hangisi sözcüklerden hangisi sözlükte diğerlerinden sonra gelir?

- A) Kedi B) Keçi
C) Kek D) Kefir

- 2
- ▼ Ocak 🌈 Mart
❖ Şubat 🌸 Mayıs

Yukarıdaki sözcüklerden hangisi sözlükte diğerlerinden sonra gelir?

- A) ▼
B) 🌸
C) ❖
D) 🌈

3 Aşağıdaki sözcüklerden hangisi yalnızca alfabenin ilk üç harfinden oluşmuştur?

- A) abaküs B) babacan
C) acaba D) damacana

- 4 1 → A 5 → F 12 → ?

Yukarıdaki bilgilere göre "?" yerine aşağıdaki harflerden hangisi gelmelidir?

- A) İ B) I
C) H D) J

5 Alfabemizle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) 8 ünlü, 29 ünsüz harf vardır.
B) 8 ünsüz, 21 ünlü harf vardır.
C) 9 ünlü, 20 ünsüz harf vardır.
D) 8 ünlü, 21 ünsüz harf vardır.

Buna göre Selin, sözlüğünü açıp hangi harflerin arasına bakmalıdır?

- A) Ö - R B) R - Ş
C) O - Ö D) R - S

ilkokul.com

7 Aşağıdaki varlıkların hangisinin adında bulunan ünlü harflerin tamamı kalın ünlüdür?

- A) B)
C) D)

8 "Peruk" sözcüğündeki harflerin alfabetik sıralaması aşağıdakilerden hangisindedir?

- A) e, k, u, p, r B) e, k, r, u, p
C) e, k, p, r, u D) e, u, k, p, r